

หัวข้อวิทยานิพนธ์	วิถีชีวิตและวัฒนธรรมพื้นบ้านกับการสืบสานเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย-สุพรรณบุรี)
ชื่อผู้เขียน	ศรีสุดา พรหมทอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผศ.ดร. อัสวิน เนตรโพธิ์แก้ว
สาขาวิชา	นิเทศศาสตร์ธุรกิจ
ปีการศึกษา	2549

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยว่าเกิดขึ้นมาได้อย่างไร และผู้ก่อตั้งหมู่บ้านมีเป้าหมายหรืออุดมการณ์ในการสืบสานวิถีชีวิตและวัฒนธรรมพื้นบ้าน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การใช้สื่อพื้นบ้านในฐานะทุนวัฒนธรรมว่าสามารถสะท้อนอัตลักษณ์ของวัฒนธรรมพื้นบ้านไทยภาคกลางและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของผู้ก่อตั้งหมู่บ้านหรือไม่ และเพื่อศึกษานักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชมหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยถึงความประทับใจ และเข้าใจในอุดมการณ์ ในอันที่จะสอดคล้องกับผู้ก่อตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย โดยใช้วิธีการสำรวจเอกสาร (Documentary Research) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) โดยมีกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 32 คน อันประกอบด้วย กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มชาวบ้านภายใน-ภายนอกหมู่บ้าน และกลุ่มนักท่องเที่ยว

ผลการวิจัยพบว่า

1. หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยกำเนิดขึ้นมาเมื่อวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ.2545 โดย นายประภัทร โพธิ์สุรณ อติต ส.ส. พรรคชาติไทย เป็นผู้ก่อตั้งโครงการ วัตถุประสงค์ในการก่อตั้งหมู่บ้าน เพื่อ (1) เพื่อเป็นสถานที่ในการธำรงค่อนอนุรักษ์ควายไทยไว้มิให้สูญพันธุ์ และ ส่งเสริมให้มีการเลี้ยงดูอย่างมีคุณค่า (2) เพื่อให้คนไทยและชาวชนรุ่นหลังได้เรียนรู้ศึกษาสภาพวิถีชีวิตบรรพบุรุษไทยพื้นบ้านภาคกลางในสมัยก่อน (3) เพื่อรณรงค์ให้คนไทยละเว้นจากการบริโภคเนื้อควาย โดยเมื่อบรรลุทั้ง 3 วัตถุประสงค์แล้วจึงเกิดเป็นรูปแบบของการท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์ขึ้นมา เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวที่หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

2. การใช้สื่อพื้นบ้านของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยในฐานะทุนวัฒนธรรม สามารถสะท้อนอัตลักษณ์ของวัฒนธรรมพื้นบ้านไทยภาคกลาง ประกอบไปด้วย 5 ประเภท ที่สำคัญ คือ (1) ศิลปะการแสดงพื้นบ้านไทยภาคกลาง เช่น การแสดงเพลงอีแซว (2) สถาปัตยกรรมไทยภาคกลาง เช่น บ้านทรงไทยภาคกลาง เครื่องมือและอุปกรณ์การดำเนินวิถีชีวิตชาวนาไทย (3) ประเพณีและวัฒนธรรมไทยภาคกลาง เช่น การจำลองประเพณีการแต่งงาน (4) วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยพื้นบ้านภาคกลาง (5) อาหารไทยภาคกลาง ประกอบไปด้วยขนมไทย เช่น ฝอยทอง ทองหยิบ ทองหยอด

3. นักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชมหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย มีความเข้าใจในอุดมการณ์สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของผู้ก่อตั้งหมู่บ้าน ดังนี้ (1) ความเข้าใจต่อโครงการหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ที่เป็นโครงการจัดขึ้นเพื่อธำรงค่อนุรักษ์ควายไทยไว้มิให้สูญพันธุ์ และธำรงคัมให้บริโภคเนื้อควาย (2) ความเข้าใจต่อการแสดงการจำลองวิถีชีวิตและประเพณีวัฒนธรรมไทยพื้นบ้านภาคกลาง เช่น การจำลองพิธีการแต่งงาน และวิถีชีวิตชาวนาไทยดั้งเดิม เพื่อสืบสานไว้ให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ศึกษา (3) ความเข้าใจต่อการอนุรักษ์ศิลปะการแสดงของท้องถิ่น เช่น การแสดงเพลงอีแซว ที่นับวันจะหาชมได้ยาก (4) ความเข้าใจในหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ที่มุ่งหวังให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การก่อตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย มีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์ควายไทยไว้ให้สูญพันธุ์และธำรงคัมให้ละเว้นจากการบริโภคเนื้อควาย จัดให้มีการจำลองวิถีชีวิตและวัฒนธรรมพื้นบ้านเพื่อให้เยาวชนรุ่นหลังได้เรียนรู้ศึกษา โดยอาศัยสื่อพื้นบ้านในการสะท้อนอัตลักษณ์ของวัฒนธรรมพื้นบ้านไทยภาคกลาง จนเกิดเป็นรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

Thesis Title	Local Way of Living, Culture And Inheritance for Eco-Tourism Promotion of Thai Buffalo Village (Ban Kwai - Supanburi)
Author	Srisuda Promthong
Thesis Advisor	Asst.Prof. Dr. Asawin Nedpogaeo
Department	Business Communication
Academic Year	2006

ABSTRACT

This qualitative research is aimed at investigating how Thai Buffalo Village was founded and what the village founder's goals and idealism for inheritance of local way of living and culture are in order to promote ecotourism, how the use of local media as cultural investment can reflect the identity of the local culture in the central part of Thailand and whether it corresponds with the founder's objectives. Furthermore, the research also focused on studying visitors to the village about their impression and understanding of the village founder's idealism. Documentary research, in-depth interview and participatory observation were used for data collection. The target group studied consisted of community leaders, residents living inside and outside the village including tourists totaling 32 persons.

The findings were as follows

1. Thai Buffalo Village was founded on March 16, 2002 by Mr. Prapan Pothisuthon, the former MP of Chart Thai Party. His objectives in establishing the village were to (1) conserve Thai buffalos from extinction and properly nurture them (2) provide Thai people and future generations with the knowledge of local way of living Thai ancestors in the central part of Thailand led in ancient time and (3) campaign against beef consumption. If these three goals are achieved, the model of eco-tourism to attract visitors to Thai Buffalo Village can be developed.

2. Local media used by Thai Buffalo Village as cultural investment can reflect the identity of local culture of the central part of Thailand. Five major types of media include (1) the central Thai performing arts such famous local singing called “Pleng Esaew” (2) the central Thai architecture such central Thai-style houses, tools and equipment for Thai farmer’s way of living (3) central Thai customs, traditions and culture such simulated Thai wedding ceremony (4) local Thai way of living in the central part of Thailand and (5) Thai traditional cuisine such as sweets made from eggs and sugar called “Foi - Thong”, “Thong - Yip” and “Thong - Yod”.

3. Visitors to Thai Buffalo Village had good understanding of the village founder’s goals and idealism as follows: (1) Thai Buffalo Village is the place established to conserve Thai buffalos from extinction and to campaign against beef consumption (2) understanding and knowledge about the central Thai way of living and culture such as Thai traditional wedding ceremony and Thai farmer’s way of living inherited for tourists so that they can better learn about Thai culture (3) insight into the conservation of local performing arts such “Pleng Esaew”, the central Thai local singing which is rare to be seen nowadays and (4) understanding of the village founder’s expectation for Thai Buffalo Village to be a dominant attraction of eco-tourism.

To sum up, Thai Buffalo Village was established on the purpose of conserving Thai buffalos from extinction, campaigning against beef consumption as well as providing simulated the central Thai way of living and culture for future generations to study by using various types of local media which reflect the central Thai local culture and all of these lead to the development of a model of eco-tourism of Thai Buffalo Village.